

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la respingerea recursurilor

în cauza civilă

Tihon Mihaela vs. Burduja Natalia și Burduja Sofia

(recunoașterea valabilității actelor juridice)

împotriva încheierii din 5 ianuarie 2026 a Curții de Apel Nord,

(Dosarul nr. 2r-61/26

NR. PIGD 2-23126557-01-2r-17022026)

Termenul de exercitare a căii de atac apelul. Încălcarea termenului de procedură. Restituirea cererii de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, în temeiul art.369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă. Argumentele repunerii în termen.

Judecătoria Orhei, sediul central, jud. V. Pîslariuc,
Curtea de Apel Nord, jud. R. Holban, M. Sajin, S. Ghercavii,

25 martie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de avocatul Proca Ion și avocatul Crăciun Vitalie în interesele recurentelor Burduja Natalia și Burduja Sofia,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 1 septembrie 2023, Tihon Mihaela a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtelor Burduja Natalia și Burduja Sofia, cu privire la recunoașterea valabilității actului juridic.

2. Prin hotărârea din 17 ianuarie 2024 a Judecătoriei Orhei, sediul central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Tihon Mihaela împotriva pârâtelor Burduja Natalia și Burduja Sofia, cu privire la recunoașterea valabilității actului juridic.

3. La 28 noiembrie 2025, apelantele Burduja Natalia și Burduja Sofia, reprezentate de avocatul Crăciun Vitalie, au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2024, solicitând inclusiv și repunerea în termen a apelului.

4. Ulterior, la 2 decembrie 2025, apelantele Burduja Natalia și Burduja Sofia, prin intermediul avocatului Proca Ion, au declarat apel nemotivat, prin care la fel au solicitat repunerea în termen a cererii de apel.

5. Prin încheierea din 5 ianuarie 2026 a Curții de Apel Nord, s-au respins cererile de repunere în termen a apelurilor declarate de Burduja Natalia și Burduja Sofia, prin intermediul reprezentanților săi, avocații Crăciun Vitalie și Proca Ion. S-au restituit ca tardive cererile de apel declarate de Burduja Natalia și Burduja Sofia, prin intermediul reprezentanților săi, avocații Crăciun Vitalie și Proca Ion, împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2024 a Judecătoriei Orhei, sediul central.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

6. La 16 ianuarie 2026, prin intermediul poștei electronice, avocatul Proca Ion, în interesele recurentelor Burduja Natalia și Burduja Sofia, a declarat recurs împotriva încheierii din 5 ianuarie 2026 a Curții de Apel Nord, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii și repunerea recurentelor în termenul de declarare a apelului.

7. Ulterior, la 27 ianuarie 2026, avocatul Crăciun Vitalie, în interesele recurentelor Burduja Natalia și Burduja Sofia, a declarat recurs împotriva aceleiași

încheieri, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

ARGUMENTELE RECURSULUI

8. Întrucât ambele recursuri sunt îndreptate împotriva aceleiași încheieri și invocă motive similare, Completul de judecată le examinează împreună.

9. În motivarea recursurilor, recurentele au invocat că încheierea Curții de Apel Nord din 5 ianuarie 2026 este ilegală și netemeinică, adoptată cu interpretarea eronată a circumstanțelor de fapt și cu aplicarea defectuoasă a normelor de drept procedural.

10. Recurentele au susținut că instanța de apel a aplicat o prezumție de culpă fără a analiza probele materiale care demonstrează imposibilitatea obiectivă de informare. Extrasele eliberate de Poliția de Frontieră atestă că la data pronunțării hotărârii de fond, 17 ianuarie 2024, ambele se aflau pe teritoriul Ucrainei. Citarea publică efectuată în primă instanță a fost formală și de rea-credință, reclamanta nedovedind că a depus toate diligențele pentru identificarea domiciliului real al pârâtelor.

11. Recurentele au arătat că au aflat despre existența litigiului abia în faza finală a executării silită, prin anunțul de licitație publicat pe rețeaua de socializare Facebook, de pe pagina biroului executorului judecătoresc Corolețcaia Lilia. Până la acel moment, nu a existat niciun act comunicat legal care să le permită exercitarea căii de atac a apelului.

12. S-a mai invocat că executorul judecătoresc a continuat procedura de executare silită cu încălcarea art. 78 alin. (1) lit. a) din Codul de Executare, care impune suspendarea executării la decesul debitorului până la stabilirea succesorilor, licitația din 3 decembrie 2025, prin care imobilul a fost adjudecat la prețul de 1.669.061,50 lei, fiind lovită de nulitate absolută.

13. Avocatul Crăciun Vitalie a susținut suplimentar că instanța de apel a examinat cererile de repunere în termen fără citarea și prezența recurentelor, privându-le de posibilitatea prezentării de probe suplimentare; indicarea cauzei civile în mandatele avocațiale a rezultat din verificarea Portalului instanțelor de judecată de către avocat și nu din comunicarea recurentelor; Burduja Sofia nu se afla în relații bune cu mama sa Burduja Natalia, neexistând comunicări între ele la momentul relevant.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

15. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

16. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

17. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.”

18. Art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

19. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen”.

20. Art. 100 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

21. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

22. Art. 111 alin. (1-3) din Codul de procedură civilă:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța

judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

23. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

24. Art.116 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

25. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă”.

26. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural”.

27. Art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

28. Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, Completul menționează că încheierea Curții de Apel Nord din 5 ianuarie 2026 a fost comunicată avocaților recurentelor prin intermediul poștei electronice la data de 12 ianuarie 2026 (f.d.92).

Recursul declarat de avocatul Proca Ion la 15 ianuarie 2026 și cel declarat de avocatul Crăciun Vitalie la 27 ianuarie 2026 au fost depuse în termenul de 15 zile prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

29. Examinând recursurile declarate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că acestea sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, cu menținerea încheierii contestate, din considerentele ce urmează.

30. Completul reține că obiectul controlului în recurs îl constituie încheierea din 5 ianuarie 2026 a Curții de Apel Nord, prin care au fost respinse cererile de repunere în termenul de declarare a apelului și restituite ca tardive cererile de apel declarate de Burduja Natalia și Burduja Sofia.

31. Potrivit art. 362 alin. (1) și art. 116 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, apelul se declară în termen de 30 de zile de la pronunțarea hotărârii, iar repunerea în termen este admisibilă numai dacă: (i) omisiunea s-a datorat unor motive obiective, neimputabile părții; și (ii) actul de procedură a fost exercitat înainte de împlinirea termenului de 30 de zile calculat din ziua în care partea a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului.

32. Din materialele cauzei rezultă că Burduja Natalia a cunoscut despre existența hotărârii din 17 ianuarie 2024 cel puțin la data de 20 iunie 2025. Astfel, la 17 iunie 2025, avocatul Sandu Serghei, mandatat de aceasta prin contractul de asistență juridică nr. 2797/25 din 16 iunie 2025 (mandat seria MA nr. 2198131) (f.d.66-68), a depus cerere privind luarea la cunoștință cu materialele dosarului (f.d.65-66), iar potrivit recipisei semnate de acesta (f.d.69), a luat efectiv cunoștință cu dosarul la 20 iunie 2025, implicit cu hotărârea contestată.

33. Potrivit art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată, culpa reprezentantului fiind echivalentă culpei părții. Susținerea că avocatul a identificat dosarul din proprie inițiativă pe Portalul instanțelor de judecată este irelevantă în acest context, întrucât reprezentantul acționa în limitele mandatului acordat de recurentă, iar efectele juridice ale actelor sale se răsfrâng asupra persoanei reprezentate.

34. Un element suplimentar și determinant îl constituie faptul că, la 21 octombrie 2025, ambele recurente au încheiat contract de servicii juridice cu avocatul Crăciun Vitalie (contractul nr. 055), cu eliberarea mandatelor seria MA nr. 2283273 și nr. 2283274 (f.d.79-80), în cuprinsul cărora era expres indicată cauza civilă și identitatea părților. Ulterior, la 8 noiembrie 2025, ambele recurente au eliberat mandate pe numele avocatului Proca Ion (f.d.72-73), în cuprinsul cărora era indicată de asemenea cauza civilă și identitatea părților. Aceste împrejurări demonstrează indubitabil că, cel târziu la 21 octombrie 2025, ambele recurente cunoșteau existența litigiului și a hotărârii pronunțate.

35. Susținerea că Burduja Sofia nu întreține relații cu mama sa este o afirmație nedovedită, contrazisă chiar de conduita procesuală a recurentelor: ambele au mandatat același avocat la aceeași dată, 21 octombrie 2025, iar ulterior, la 8 noiembrie 2025, au mandatat împreună un al doilea avocat, ceea ce infirmă implicit existența unui conflict care să fi exclus orice comunicare între ele.

36. Calculând termenul de 30 de zile prevăzut de art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă chiar de la data cea mai favorabilă pentru recurente dintre cele constatate supra, respectiv 22 octombrie 2025, acesta expira la 21 noiembrie 2025 (zi lucrătoare). Or, cererile de apel au fost depuse la 28 noiembrie 2025 (avocatul Crăciun Vitalie) și, respectiv, la 2 decembrie 2025 (avocatul Proca Ion), cu 7 zile și, respectiv, cu 10 zile după expirarea termenului prevăzut de lege.

37. Referitor la argumentul absenței recurentelor din țară la data pronunțării hotărârii, Completul reține că acesta este irelevant pentru soluționarea prezentului recurs. Termenul a cărui depășire se analizează în speță nu este termenul de apel de 30 de zile prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, a cărui depășire nu face obiectul prezentului recurs, ci termenul de 30 de zile prevăzut de art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în interiorul căruia recurentele erau obligate să formuleze cererea de repunere în termen după ce au luat cunoștință de hotărâre. Or, din probele dosarului rezultă că acest din urmă termen a fost de asemenea depășit.

38. Argumentul recurentelor că instanța de apel ar fi trebuit să convoace părțile în ședință nu poate fi reținut. Potrivit art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă, asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces, citarea în ședință prealabilă fiind prevăzută doar pentru cazuri expres determinate. Cererile de repunere în termen depuse de recurente și probele anexate au constituit obiectul examinării instanței de apel, care a pronunțat o soluție motivată în fapt și în drept.

39. Argumentele privind ilegalitatea citării publice în primă instanță și cele referitoare la procedura de executare silită vizează legalitatea hotărârii de fond și, respectiv, a procedurii de executare, aspecte care nu pot fi verificate în cadrul prezentului recurs, al cărui obiect este limitat la legalitatea încheierii de restituire a apelului ca tardiv.

40. Completul de judecată reține că soluția Curții de Apel Nord este compatibilă cu principiul securității raporturilor juridice și nu aduce atingere dreptului la un proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Limitările privind termenele procedurale constituie restricții legitime ale dreptului de acces la justiție, cu condiția să nu afecteze esența acestuia. Or, recurentele au dispus de timp suficient pentru a exercita calea de atac după ce au luat cunoștință efectivă de hotărârea contestată, omisiunea fiindu-le imputabilă.

41. Prin urmare, Completul de judecată constată că instanța de apel a aplicat corect dispozițiile art. 116 alin. (4) și art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură

civilă, recursurile declarate sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, cu menținerea încheierii contestate.

42. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursurile declarate de avocatul Proca Ion în interesele recurentelor Burduja Natalia și Burduja Sofia, și de avocatul Crăciun Vitalie în interesele recurentelor Burduja Natalia și Burduja Sofia.

Menține încheierea din 5 ianuarie 2026 a Curții de Apel Nord, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tihon Mihaela împotriva Nataliei Burduja și Burduja Sofia, privind recunoașterea valabilității actului juridic.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu